

Images of God in Judaism

By: Rabbi Noah Gradofsky

Based on Rabbi Abraham Joshua Heschel, *Guest for God*¹

See also: "[Images of God in Judaism](#)," my sermon for Kol Nidre night 5777/2016, and "[Cultivating Our Divine Image](#)," my sermon for Yom Kippur day 5777/2016, both of which use many of the sources below. Note that I used this source sheet for a pre-slichot discussion at a different synagogue from where I delivered these sermons.

Translations my own. **Literal translations indicated in bold** with additional words helpful for translation in regular type.

Exodus 20:3

שמות פרק כ:ג

Do not make for yourself any idol nor any image of that which is in the heavens above, or that which is on the earth below, or that which is in the water below the earth. לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ:

Leviticus 26:1

ויקרא פרק כו:א

Do not make for yourselves worthless gods, and idols and sacred pillars do not raise for yourselves, nor place carved stone in your land to prostrate upon it, for I am the LORD your God. לא תעשו לכם אילים ופסל ומצבה לא תקימו לכם ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחוות עליה כי אני ה' א-להיכם:

Deuteronomy 4:16-18

דברים פרק ד: טו-יח

(16) Lest you stray and make for yourselves idols in any likeness, the form of male or female; (17) the form of any animal on earth, the form of any bird that flies in the sky; (18) the form of any creature that crawls on the earth, the form of any fish in the waters beneath the earth. (טז) פן תשחתו ויעשיתם לכם פסל תמונת כל סמל תבנית זכר או נקבה: (יז) תבנית כל בהמה אשר בארץ תבנית כל צפור כנף אשר תעוף בשמים: (יח) תבנית כל רמש באדמה תבנית כל דגה אשר במים מתחת לארץ:

Numbers 33:52

במדבר פרק לג:נב

And you shall dispossess all the inhabitants of the land from before you and shall destroy all of their carved objects, i.e. idols; and all their molten images shall be destroyed, and you shall shatter all their altars. והורשתם את כל ישבי הארץ מפניכם ואבדתם את כל משכיתם ואת כל צלמי מסכתם תאבדו ואת כל במתם תשמידו:

Isaiah 40:18

ישעיהו פרק מ פסוק יח

To whom will you liken God, and what likeness will you compare to Him? ואל מי תדמיון א-ל ומה דמות תערכו לו:

¹ Quotations from *Quest For God* in this sermon are from the 1987 printing by Crossroad Publishing Company, New York, pages 124-127.

Genesis 1:26

בראשית פרק א פסוק כו

And God said “let us make man in our image, in our likeness. And they will rule the fish of the sea, the birds of the sky, the land animals, the entire earth and all that crawl upon the earth.”
וַיֹּאמֶר אֱ-לֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוֹתֵנוּ וְיִרְדּוּ בְדִגְתַּי הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הָרֶמֶשׂ הַרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ:

Genesis 5:3

בראשית פרק ה פסוק ג

And Adam lived thirty and a hundred years and begat a son in his image in his likeness and called his, i.e. his son's, name Seth.
וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאת שָׁנָה וַיֵּלֶד בְּדִמוֹתוֹ כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת:

Genesis 9:6

בראשית פרק ט פסוק ו

Who sheds blood of man, by man shall his blood be shed, for in the image of God, God made man.
שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפֹךְ כִּי בְצַלְמֵ אֱ-לֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם:

Heschel: *The symbol of God is man, every man. God created man in his image (Tselem(sic)), in his likeness (demuth). How significant is the fact that the term tselem which is frequently used in a damnatory sense for man-made images of God, as well as the term demuth, of which Isaiah claims (40:18), no demuth or likeness can be applied to God – are employed in denoting man as an image and likeness of God.*

Human life is holy, holier even than the Scrolls of the Torah. Its holiness is not man's achievement; it is a gift of God rather than attained through merit. Man must, therefore, be treated with the honor due to a likeness representing the King of kings.

Deuteronomy 21:23

דברים פרק כא פסוק כג

This verse speaks of the corpse of a person subjected to capital punishment.

Do not leave his corpse on the gallows overnight, rather bury him that day because a hanged body is an affront to God, and you shall not profane your land which the LORD your God gives to you as an inheritance.
לֹא תֵלֵין נְבִלְתוֹ עַל הָעֵץ כִּי קְבוּרָה תִקְבְּרֵנוּ בַיּוֹם הַהוּא כִּי קִלְלַת אֱ-לֹהִים תְּלוּי וְלֹא תִטְמֵא אֶת אֲדֹמְתָהּ אֲשֶׁר ה' אֱ-לֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה: ׀

Mechilta of R. Simeon b. Yochai מכילתא דרבי ישמעאל יתרו - מס' דבחדש פרשה ח ד"ה כיצד נתנו

How were the Ten Declarations² given? Five on this tablet and five on this tablet. It was written “I am the LORD your God” and across from it “do not murder.” The text demonstrates that anyone who spills blood, the text treats as if s/he diminishes the image of the King . . . as it is said, “Who sheds blood of man, etc., by man shall his blood be shed for in the image of God, God made man.”
כיצד נתנו עשרת הדברות: ה' על לוח זה וה' על לוח זה. - כתיב אנכי יי' א-להיך וכנגדו לא תרצח, מגיד הכתוב שכל מי ששופך דם, מעלה עליו הכתוב כאלו ממעט בדמות המלך . . . שני' +בראשית ט ו+ שופך דם האדם וגו' כי בצלם א-להים עשה את האדם.

² More commonly known as the “Ten Commandments.”

Leviticus Rabbah 34:3

“If your brother is downtrodden . . . strengthen him . . . that he may live with you” (Lev. 25:25)³ this is what is written “a righteous person benefits his soul.” (Proverbs 11:17)⁴ This verse applies to Hillel the elder, who, when he parted company with his students was walking along with them. His students said to him, “Our teacher, where are you walking?” He said to them, “To do a mitzvah.” They said to him, “What mitzvah is this?” He said to them, “To wash in the bathhouse.” They said to him, “Is this a mitzvah?” He said to them, “Yes, just as with a statues of kings that they put up in theaters and circuses, one who is given charge of them cleans and washes them and they give him sustenance, i.e. he is compensated for his work, and not only that but he is respected along with the great people of the kingdom. I, who was created in the image of God and likeness of God, as it is written “for in the image of God God made man,” all the more so.

ויקרא רבה (וילנא) פרשה לד:ג

ג ד"א וכי ימוך הה"ד³ (שם/משלי/יא) גומל נפשו איש חסד⁴ זה הלל הזקן שבשעה שהיה נפטר מתלמידיו היה מהלך והולך עמם אמרו לו תלמידיו ר' להיכן אתה הולך אמר להם לעשות מצוה אמרו לו וכי מה מצוה זו אמר להן לרחוץ בבית המרחץ אמרו לו וכי זו מצוה היא אמר להם הן מה אם איקונין של מלכים שמעמידים אותו בבתי טרטיאות ובבתי קרקסיות מי שנתמנה עליהם הוא מורקן ושוטפן והן מעלין לו מזונות ולא עוד אלא שהוא מתגדל עם גדולי מלכות אני שנבראתי בצלם ובדמות דכתיב (בראשית ט) כי בצלם א-להים עשה את האדם עאכ"ו.

Heschel: *This is a conception of far-reaching importance to Biblical piety. What it implies can hardly be summarized. Reverence for God is shown in our reverence for man. The fear you feel of offending or hurting a human being must be as ultimate as your fear of God.*

Babylonian Talmud Megillah 3b

Rava said: It is obvious to me that as between Temple worship and reading the Megillah, reading the Megillah takes precedence . . . that as between Torah study and reading the Megillah, reading the Megillah takes precedence . . . that as between study of Torah and *meth mitzvah*,⁵ *meth mitzvah* takes precedence . . . that as between Temple worship and *meth mitzvah*, *meth mitzvah* takes precedence . . . Rava asked: as between reading the Megillah and *meth mitzvah*, which takes precedence? Does reading the Megillah take precedence because of publicizing the miracle, or perhaps *meth mitzvah* takes precedence because of human dignity? After he asked, he went back and demonstrated the answer: *Meth mitzvah* takes precedence, for the master stated: Great is human dignity, for it overrides a biblical prohibition.⁶

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ג עמוד ב

אמר רבא: פשיטא לי: עבודה ומקרא מגילה - מקרא מגילה עדיף . . . תלמוד תורה ומקרא מגילה - מקרא מגילה עדיף . . . תלמוד תורה ומת מצוה - מת מצוה עדיף . . . עבודה ומת מצוה - מת מצוה עדיף . . . בעי רבא: מקרא מגילה ומת מצוה הי מינייהו עדיף? מקרא מגילה עדיף משום פרסומי ניסא, או דלמא מת מצוה עדיף - משום כבוד הבריות? בתר דבעיא הדר פשטה: מת מצוה עדיף. דאמר מר: גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה.⁶

³ ויקרא פרק כה:כה

פי ימוך אחיך ומכר מאחזתו וְכֹא גָאֵלוּ הַקְרֵב אֵלָיו וְגָאֵל אֶת מִמְכָר אָחִיו:

⁴ משלי פרק יא:יז

גִּמְלַל נִפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד וְעֵכָר שְׂאֵרוֹ אֶכְזָרִי:

⁵ The burial of a corpse for whom kin are unknown.

⁶ Note that the in the Talmud, Rav bar Shava interprets this statement as meaning, in essence, that human dignity overrides rabbinic law and, by extension, the biblical law requiring adherence to rabbinic law.

Babylonian Talmud Bava Metzia 58b

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף נח עמוד ב

A Tanna said before Rav Nachman bar Yitzchak: Anyone who publically embarrasses his fellow, is akin to one who sheds blood.

תני תנא קמיה דרב נחמן בר יצחק: כל המלבין פני חבריו ברבים כאילו שופך דמים.

Proverbs 14:31

משלי פרק יד פסוק לא

Who oppresses the poor blasphemes his Creator, and one who is gracious to the needy honors Him.

עֲשֵׂק נֶדַל חָרַף עֲשֵׂהוּ וּמְכַבְּדוֹ חֲנֵן אֶבְיוֹן

Genesis 5:1

בראשית פרק ה פסוק א

This is the story of the generations of Adam - on the day that God created Adam, God made him in God's image.

זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדְמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ:

Genesis Rabbah 24:7

בראשית רבה (וילנא) פרשה כד:ז

Ben Azai said: "This is the story of the generations of Adam," this is the major principal of Torah. Rabbi Akiva said: "Love your neighbor as yourself," this is the major principal of Torah, so that one should not say "since I have been put to shame, let my fellow be put to shame along with me, since I have been dishonored, let my fellow be dishonored with me." Rav Tanchua said: If you do thusly, know whom you are putting to shame, "God made him in God's image."

בן עזאי אומר זה ספר תולדות אדם זה כלל גדול בתורה, ר"ע אומר (ויקרא יט) ואהבת לרעך כמוך, זה כלל גדול בתורה, שלא תאמר הואיל ונתבזיתי יתבזה חברי עמי הואיל ונתקללתי יתקלל חברי עמי, א"ר תנחומא אם עשית כן דע למי אתה מבזה, בדמות א-להים עשה אותו.

Rabbi Avraham Steinberg, "Midrash Hamevoar"⁷ sees Ben Azai as clarifying Rabbi Akiva's statement. One might read Rabbi Akiva's statement to approve of acting against someone who acted wrongly toward a person. However, Ben Azai teaches that when one acts against a person, one is also acting against God.

Leviticus 19:2

ויקרא פרק יט פסוק ב

Speak unto the entire congregation of the Children of Israel and say to them: You shall be holy, for I, the LORD your God am holy.

דַּבֵּר אֶל כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם:

Heshchel: (fn 19) . . . Judaism . . . insisted upon its worship being independent of art. It is life itself that must represent the God of Israel.

Heschel: God is indeed very much above man, but at the same time man is very much a reflection of God. The craving to keep that reflection pure, to guard God's likeness on earth, is then the motivating force of Jewish piety.

⁷ מכון מדרש המבואר, ירושלים: תשמ"ד

Deuteronomy Rabah 1:12

Rabbi Levin bar Chamma said: Just as one who worships stars, i.e. idolaters, is like it, i.e. like the false God, as it is said, “may their makers be like them” (Psalms 115:8), one who serves the Holy One Blessed is He, is it not all the more so that he, i.e. the one who serves God, will be like Him, i.e. like God?

דברים רבה (וילנא) פרשה א:יב

א"ר לוי בר חמא ומה מי שעובד עבודת כוכבים הרי הוא כמותו שנאמר (תהלים קטו) כמוהם יהיו עושיהם וגו' מי שעובד להקב"ה לא כל שכן שיהיה כמותו.

Genesis Rabbah 8:12

“And rule the fish of the sea” (Genesis 1:28): Rabbi Chaninah said: If he merits, “rule” (*r'du*) and if not, “descend” (*yardu*). Rabbi Ya'akov of K'far Chanin said: he who is in our image and likeness, “rule” (*r'du*), he who is not in our image and likeness, “descend” (*yardu*).

בראשית רבה (וילנא) פרשה ח:יב

ורדו בדגת הים, אמר רבי חנינא אם זכה רדו ואם לאו ירדו, אמר רבי יעקב דכפר חנין את שהוא בצלמנו כדמותנו ורדו, את שאינו בצלמנו כדמותנו ירדו

Babylonian Talmud 14

Rabbi Chamma bar Chaninah said: What is the meaning of that which is written, “Walk after the Lord Your God”? (Deut. 13:5)⁸ Is it possible for a human to walk after the divine presence? Is it not already written, “For the LORD your God is a consuming fire” ? (Deut. 4:24)⁹ Rather, the text means to reflect (lit. “walk after”) the qualities of the Holy One, Blessed is He. Just as God clothes the naked, as it is written, “and the LORD God made for Adam and his wife leather cloaks and clothed them” (Gen. 3:21); you, too, clothe the naked. The Holy One, Blessed is He, visited the sick, as it is written (immediately after Abraham’s circumcision), “the LORD appeared to him in Elonay Mamre” (Gen. 18:1)¹⁰; you too, visit the sick. The Holy One, Blessed is He, consoled mourners, as it is written, “And it was after the passing of Abraham and God blessed Isaac his son” (Gen. 25:11)¹¹; you, too, console mourners. The Holy One, Blessed is He, buried the dead, as it is written, “And God buried him (i.e. Moses) in Gay” (Deut. 35:6), you, too, bury the dead.¹²

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יד עמוד א

ואמר רבי חמא ברבי חנינא, מאי דכתיב: +דברים יג+ אחרי ה' א- להיכם תלכו?⁸ וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה? והלא כבר נאמר: +דברים ד+ כי ה' א-להיך אש אוכלה הוא!⁹ אלא להלך אחר מדותיו של הקב"ה, מה הוא מלביש ערומים, דכתיב: +בראשית ג+ ויעש ה' א-להים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם, אף אתה הלבש ערומים; הקב"ה ביקר חולים, דכתיב: +בראשית יח+ וירא אליו ה' באלוני ממרא,¹⁰ אף אתה בקר חולים; הקב"ה נחם אבלים, דכתיב: +בראשית כה+ ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו,¹¹ אף אתה נחם אבלים; הקב"ה קבר מתים, דכתיב: +דברים לד+ ויקבר אותו בגיא,¹² אף אתה קבור מתים.

⁸ **דברים פרק יג פסוק ה**

אחרי יקנך א- להיכם תלכו נא אתו תיראו נא את מצותיו תשמרו ויבטלו תשמעו נא אתו מעבדו ובו תדבקו:

⁹ **דברים פרק ד פסוק כד**

כי יקנך א- להיך אש אוכלה הוא אל קנא:

¹⁰ **בראשית פרק יח פסוק א**

ויראה אליו ה' באלוני ממרא והוא ישב פתח האהל פחם היום:

¹¹ **בראשית פרק כה פסוק יא**

ויהי אחרי מות אברהם ויברך א- להים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לסי ראי:

¹² **דברים פרק לד פסוק ו**

ויקבר אותו בגי בארץ מאב מול בית פעור ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה: